

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 21. februarja 1933.

Štev. 22.

Občni zbor Društva industrijcev in veletržcev

Uspešno in intenzivno delo na novo organiziranega društva

Velik govor predsednika St. Vidmarja o potrebah našega gospodarstva

S ponosom more reči slovensko trgovstvo, da je tako dobro in tako popolno organizirano, ko nikjer drugje v državi. Cisto stanovske zadeve rešujejo trgovska združenja, vprašanja, ki so javne važnosti in neločljiva z drugimi gospodarskimi vprašanji Zbornice, Društvo industrijcev in veletrgovcev pa skrbi za ohranitev trgovskega kredita ter varuje trgovce pred nepotrebnimi izgubami. Vsaka teh organizacij ima svoje področje dela, vsa pa so zvezana po onem velikem čutu solidarnosti, ki preveva vse naše trgovstvo. In čeprav delujejo te organizacije ločeno, se vendarle vrši vse njih delo v enem pravcu, ki ga narekuje vsem skupna in iskrena ljubezen do gospodarstva in naroda. Vsi delo tega harmoničnega in tako racionalno razdeljenega dela pa je tudi uspeh vseh teh organizacij tako velik, da more slovensko trgovstvo tudi v tej najtežji krizi še s častjo braniti svoje pozicije in hraniti tudi interese naroda in države, katerima je brezpogojno vdano.

Slovensko trgovstvo je konstruktiven element in na to svojo lastnost je ponosno. Nikogar pa napake ne bole bolj, ko ustvarjajoče ljudi in zato je razumljivo, če trgovstvo že vsled svoje velike ljubezni do naroda in države ne more molčati, kadar vidi, da se delajo napake. Toda kritika slovenskega trgovstva je vedno ustvarjajoča, ona pove, v čem je napaka, a pove tudi, kako se ta napaka odpravi. Samo obžalovati je, če mora slovensko trgovstvo tolikokrat konstatirati, da so bili njegovi nasveti zaman, da so ostali brez pravega odmeva.

S posebnim povdankom je zahteval občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev čim prejšnjo ustanovitev gospodarskega sveta. Po vsej pravici je to zahteval. Ne samo zato, ker je to tudi javna zahteva pozitivnega zakona, temveč tudi zato, ker je s svojim potekom dokazal tudi ta občni zbor, da je slovensko trgovstvo docela usposobljeno, da zavzame v gospodarskem parlamentu najodličnejše mesto, da more naravnost jamčiti za uspešnost tega parlamenta.

Kajti ko vsa druga zborovanja naših trgovcev, tako je pokazal tudi včerajšnji občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev, da je naše trgovstvo absolutno doraslo vsem zahtevam časa in da je na višku svoje dolžnosti. Do temelja pozna naše trgovstvo zahteve in potrebe našega gospodarstva, zato tudi sme in mora zahtevati, da se njegov glas v polni meri upošteva.

Uspeh je bil včerajšnji občni zbor in sicer uspeh na vsej črti in k temu uspehu čestitamo slovenskemu trgovstvu. Tudi včerajšnji občni zbor je bil manifestacija, ki pomeni novo zmago organiziranega slovenskega trgovstva.

Otvoritev občnega zbora

Ob napovedani uri je predsednik društva Stane Vidmar otvoril 8. redni občni zbor društva, konstatiral pravilno sklicanje občnega zbora in njegovo sklepčnost v smislu § 12. društvenih pravil. Za overovatelje zapisnika je imenoval gg. Robiča in Agnola.

Pozdravlja z vso iskrenostjo vse udeležence, zlasti razveseljuje pa je lepa udeležba, ki priča, da so razmere dospele do točke, ko je postala odkrita in odločna beseda potrebna.

Pozdravlja zastopnika banske uprave dr. Pfeiferja, zastopnike Zbornice za TOI, našega starešino g. Lenarčiča in našega neumornega dr. Plešsa, apelacijskega svetnika dr. Rudolfa Šajovica, predsednika

Zveze slovenskih trgovskih združenj, našega prvoboritelja Josipa Kavčiča, predsednika Združenja trgovcev v Ljubljani in zastopnika društva »Trgovski Dom« gosp. Gregorja, zastopnika ljubljanske borze gen. tajnika dr. Dobrila, zastopnika Zveze industrijev generalnega tajnika inž. Milana Šukljeja. Prav iskren pozdrav tudi zastopnikom bratskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu g. Hugu Wollnerju in ravnatelju Šulentiću. S posebno iskrenimi besedami je pozdravil predsednik Vidmar nato zastopnike tiska, ki je vedno podpiral stremeljenja društva. Dostikrat jim je sicer rdeči svinčnik otežkočil njih delo, upa pa, da bodo vseeno še naprej stali enako iskreno ko v preteklem letu društvo ob strani. Ker se ni mogel udeležiti občnega zbora, je poslal predsednik »Merkurja« dr. Windischer pozdravno pismo. Nadalje je pozdravil predsednik Vidmar vodjo mariborske ekspoziture Klobučarja, pravne zastopnike društva odvetnike: dr. Vrtičnika, dr. Knafliča in dr. Majarona, dr. Fornazariča iz Maribora, dočim je bil

dr. Vrečko iz Celja zadržan. Prav tako iskreno pozdravlja zastopnika Creditorenvereina na Dunaju dr. Pojeta. Prišlo je tudi več pozdravnih brzojav in posebej omenja brzojavko Novosadskega društva za zaščito upnikov, ki si želi še tesnejšega sodelovanja.

Na konec se je predsednik spomnil še umrlih članov dr. Morica Heilperna, senior šefa tvrdke Karl Bachrach na Poljskem in Erwina Stiefela, solastnika tvrdke Klein & Stiefel v Fuldi v Nemčiji. Spomin obeh umrlih članov so primerno počastili zborovalci.

Nato je podal predsednik Stane Vidmar izčrpno stvarno poročilo o delovanju društva. Govoril je odkrito in mestoma tudi precej ostro, kar pa je bilo z ozirom na materijo njegovega poročila pač neizogibno. Bil je to le bolj poudarjen apel na merodajne kroge, da vendar že enkrat res upoštevajo potrebe in zahteve gospodarstva, zlasti pa da ne povzročajo po nepotrebnem gospodarstvu novih težav. Iz njegovega poročila posnemamo:

Poročilo predsednika St. Vidmarja

Delo, ki ga vrši društvo, je dvojno. V notranjem delu služi direktno interesom članstva, njegovo zunanje delo pa služi vsemu gospodarstvu. V tem smislu je tudi izvršil lani izvoljeni odbor reorganizacijo društvenega urada in vsega poslovanja.

Urad smo razdelili na pet več ali manj samostojnih oddelkov, in sicer: oddelke za insolvence; za opominjevalno službo in tožbe, informacije, administrativni oddelki in oddelke za korespondenco. Na čelu vsakega oddelka je kvalificiran uradnik, ki je direktno odgovoren društvenemu odboru. Vsi oddelki so danes tako reformirani, da odgovarjajo vsem in tudi najtežjim nalogam.

Levi del vsega dela je padel na oddelke za insolvence, ki ga je vodil gosp. Kozman. To delo more prav preceniti samo tisti, ki ve, kako težavno je ob priznani in vzgledni brezbriznosti in mlačnosti upnikov zastopati njih interese. Že lani je bilo delo oddelka ogromno, letos pa se je več ko podvojilo. Poleg tega je moral oddelki tudi zbirati gradivo za naše intervencije za zboljšanje obstoječih predpisov, ki so se izkazali v praksi kot škodljivi. Zlasti težavno je delo, ker nekateri upniki sabotirajo delo društva s tem, da ali sploh ne dajejo pooblastil ali pa jih preklicujejo in tako slabe moč društva. S posebnimi dogovori se nadalje izigravajo interesi vseh upnikov. Ti dogovori so protizakoniti in določa zakon zaporno kazeno do dveh let. Večinoma so pa ti posebni dogovori tudi brez koristi, ker dolžnik itak ne izpolni svoje obveznosti, ker ve, da upnik ne sme zahtevati njene izpolnitve iz strahu, da ga zadenejo zakonske posledice. V interesu vseh upnikov bo društvo v bodoče postopalo brezobzirno in razkrilo vsak tak slučaj in tudi poskrbelo, da se uveljavijo zakonske sankcije. Naj bo to poslednji opomin k disciplini in solidarnosti.

Tožbeni in opominjevalni oddelki je vodil g. Pašk. Če bi naši člani imeli več zavestnosti in ne oddajali društvu v tožbo čisto brezupnih zadev, bi imel oddelki znatno večje uspehe. Odbor bo prisiljen odpraviti ta oddelki, če se postopanje članov v tem oziru temeljito ne izpremeni.

Oddelki za informacije je dobil v gosp. Trebu vodjo, ki ima široko strokovno znanje in dolgoletno prakso v največjih

inozemskih informacijskih podjetjih. Pod njegovim vodstvom je bil ves informacijski material preurejen po najmodernejših načelih, izpopolnjena kontrola in uveden strog red. Tako more nuditi društvu tako točne informacije kot najboljši zavodi in za mnogo nižjo ceno.

Administrativni oddelki je vodil g. Popovič in tudi ta oddelki je doživel popolno preorojenje. Vsled svoje vzorne organizacije je mogel oddelki izvršiti vse delo v najlepšem redu.

Korespondenčni oddelki pod vodstvom g. Oražna je enako izvršil velikansko delo, kar bo razvidno tudi iz tajniškega poročila.

Predsednik Vidmar je nato z največjim priznanjem še omenjal vsestransko delo ravnatelja Ozimiča ter nato poročal o intenzivnem delu društvene uprave. Na vseh sejah so se z največjo vestnostjo obravnavala vsa vprašanja, poleg tega pa so posamezni člani uprave prevzeli še nadzorstvo nad oddelki. Tako je podpredsednik g. Jeras prevzel nadzorstvo nad informacijskim oddelkom, naš skrbni finančni minister direktor Ljubič je prevzel administrativni oddelki in pod njegovim nadzorstvom se je izvršila tudi preureditev knjigovodstva. Insolvenčni oddelki je nadzoroval g. Agnola, prav tako so pa tudi vsi drugi gospodje: Gorup, Heinrichar in Schmitt, ki ga ni ovirala niti bolna noga, posvečali vso svojo skrb društvu napredku. Tudi naš neumorni tajnik Jelenič je v polni meri izvršil svojo dolžnost.

Bodi še omenjeno, ker je to v zvezi z društvenim delom, da smo se lepega dne znašli na zatožni klopi naš dolgoletni bivši predsednik Ivan Samec, ravnatelj Ozimič in moja malenkost, ker nas je odvetniška zbornica obtožila zakotnega pisarnišva. Seveda nas je moralo sodišče oprostiti, ker smo delali samo to, v kar je društvo po ministerijalnem odloku pooblaščen.

Z Jugoslovanskim društvom za zaščito upnikov v Zagrebu smo sklenili dogovor, po katerem vodi vse zadeve na ozemlju Dravske banovine naše društvo tudi za člane zagrebskega društva, v Savski banovini zagrebsko društvo tudi za naše člane, v drugih banovinah pa ono društvo, ki ima več pooblastil. To sodelovanje je že rodilo lepe uspehe, zlasti, ker je dalo vsem intervencijam močnejši poudarek.

Zunanje delo društva

Z neverjetno naglico se razvijajo dogodki, čeprav se nam vsled težkega položaja zdi, da vse prepočasi. Že od lanskega občnega zbora pa se je mnogo spremenilo. Spreminja se vsa struktura gospodarstva, rušijo se temelji starega gospodarstva. Ne bom pa tu govoril o svetovni krizi, temveč hočem razpravljati le o naši domači krizi.

Ta domača kriza je po mojem mnenju čisto nepotrebna in bi se mogla s pametno in smoteno gospodarsko politiko kaj hitro odpraviti. Ravno v tem pogledu pa imamo samo žalostne izkušnje. Ostre besede se vsiljujejo, če vidi človek, s kakšno površnostjo in lahkomiselnostjo se rešujejo tudi najbolj delikatna gospodarska vprašanja. Mogel bi gospodar prilagoditi svoje gospodarstvo potrebam dne tudi v najtežji krizi, če bi bile tu jasne smernice in če bi mu bil dan kašipot, kako naj postopa. Toda tega ni. Tako pa se je dostikrat zgodilo, da so naši protikrepi le še povečali krizo.

Zakon o prisilni poravnavi

Ta zakon je zadel zelo občutno naše narodno gospodarstvo in je škodoval tudi poslovnim morali.

Skupno z zagrebskim društvom smo storili vse, da se doseže sprememba zakona in prepričani smo bili tudi, da bomo dosegli popoln uspeh, ko se je zavzel z vso energijo za naše zahteve minister Mohorič. Po zagrebski in beograjski anketi, na kateri smo predložili obširno in točno gradivo, je trgovinsko ministarstvo izdelalo načrt za spremembo tega zakona. »Potem pa je bilo vse tiho,« kakor pravi narodna pesem. Pred tedni, ob priliki neke intervencije, pa nas je referent presenetil s predlogom za spremembo zakona, a takrat je bilo že prepozno, ker je bilo že vse izgubljeno, kar se je sploh še dalo rešiti.

Nato je govoril predsednik Stane Vidmar o zakonu o zaščiti kmeta, ki se v praktičnem življenju tudi ni izkazal. Zlasti pa je škodoval poslovni morali in napravil konec kmetovemu kreditu. Nujno potrebno je, da se zakon popravi, želimo le, da popravki ne pridejo prepozno.

Naši denarni zavodi

Vprašanje naših denarnih zavodov je danes eno najbolj perečih vprašanj našega gospodarstva, ker je vse gospodarstvo kakor zadušeno, kadar izpade delovanje denarnih zavodov. Nič nam ne pomaga, če danes ugotavljamo, da bi bilo mogoče v nesrečni jeseni l. 1931 z malo uvidevnosti in velikopoteznosti rešiti položaj, tudi ta ugotovitev nam ne pomaga, da se je kriza denarnišva še poostрила vsled restriniranja kreditov. Če pa sem dejal, da nam ne koristi pogrevati napak, pa nisem mislil s tem, da pustimo, da se vse razvija po starem načinu. Mi si ne moremo privoščiti luksuza, da enostavno izločimo denarne zavode iz gospodarskega življenja, ker tvorijo bistven del našega narodnega gospodarstva in ker brez njihovega živega sodelovanja mi misliti na normalizacijo razmer. Naši denarni zavodi so izdelali dovolj točnih in globoko premišljenih načrtov za sanacijo razmer. Zakaj se ti predlogi ne prouče, zakaj se ne stori vse potrebno, da se vpostavi zaupanje v naše denarne zavode, ki zaupanja niso zaigrali s slabim gospodarstvom, ampak so postali žrtev panike, ki je udarila med vla-

gatelje zaradi pojavov, ki so zunaj območja denarnih zavodov. Naše denarništvo je v svojem jedru zdravo, pošteno in vestno. Zato treba gledati na to, da se vpostavi popolno zaupanje v naše denarne zavode in jim tako omogoči redno poslovanje. Zlasti pa naj se vpostavi tudi zaupanje v naš dinar in naj se ne izda niti ena nepremišljena naredba, ki bi mogla vznemiriti vlagatelje.

Poštna hranilnica in Drž. hipotekarna banka

V naši podružnici Poštne hranilnice se neprestano steka skoraj vsa gotovina naših podjetij. Samo naravno je, če zahtevamo, da se sme praviloma ta denar plasirati in uporabljati samo v Sloveniji. Isto pa moramo zahtevati tudi od Državne hipotekarne banke.

Nato je govoril predsednik Vidmar o novi uredbi o posredovalnem postopanju, ki ni zadovoljila niti prezadolženec. Predsednik Vidmar obžaluje, da pred izdajanjem te uredbe niso bile zaslišane in informirane naše stanovske organizacije in zbornice in niti ministrstvo za trgovino in industrijo.

Devizni predpisi

Se ene stvari se moram dotakniti. To so predpisi glede deviz. Predsednik Vidmar omenja, kako se devize dodeljujejo v nezadostni meri, kako velike težave delajo dostikrat razne birokratične zahteve. Zlasti pa je treba nastopiti proti temu, da se grozi z visokimi kaznimi onim, ki so prejeli dovoljenje, da si nabavijo devize, ki pa si jih morejo nabaviti le na črni borzi.

Zlasti pa odklanjamo vsako preganjanje teh poštenih podjetnikov, dokler niso eksemplarčno kaznovani tisti, ki so iznesli milijardne vsote v tujino in s tem ogromno škodovali državi in vsemu našemu narodnemu gospodarstvu. (Viharno odobravanje.)

Gospodarski svet

Ali nam vse to, kar sem dosedaj omenjal in grajal, ne vsiljuje kategorične zahteve, da se vendar že enkrat skliče davno sklenjeni in tako krvavo potrebni gospodarski svet? Ali ne čutimo vsi nujne potrebe po instituciji, ki bi uredila vse sedanje neskladne predpise, uredila vse naredbe in uredbe iz enotnega vidika ter predvsem izdelala široko zasnovan načrt za obnovo našega gospodarstva? Mi nujno potrebujemo v tem oziru sistematično delo, trdnih smernic in jasnih potov, da ne bomo tavalji v temi in negotovosti, da ne bomo ustvarjali danes, kar bomo morali jutri podirati. Naj bodo razmere še tako težke, vseeno hočemo delati, se boriti za ozdravljenje našega gospodarstva, ker smo v njem zasidrani ne samo z interesi, ampak tudi s srečem.

Zakaj se gospodarski svet še ni sklical, ne vem. Pa menda vendar ni ovira sklicanja bojazen, da se ne bi zamerilo zopet temu in onemu, ker se ne more upočleovati vseh, ki bi radi prišli v ta gospodarski svet. Če se bo sestavljal po teh vidikih, ga ne potrebujemo. Mi potrebujemo gospodarski svet, ki bo sestavljen iz naših najboljših gospodarstvenikov, ljudi, ki imajo široko poznanje gospodarstva in so globoko zasidrani v gospodarskem življenju in v stalnem kontaktu z njim. Ne potrebujemo v tem svetu politikov, ki naj se izživljajo v parlamentu.

Hočemo vzoren in avtoritativen gospodarski svet in to nujno, dokler še ni prepozno!

Proti akciji nekaterih zagrebških trgovcev

Zagrebško združenje trgovcev za mesto Zagreb in Dugo selo je objavilo svoje predloge z ozirom na zakonski načrt o spremembi zakona o prisilni poravnavi. Zahtevajo, da se zakon ne spremeni, kvečjemu se omili in da se razpusti društvo za zaščito upnikov in podobne organizacije. Utemeljujev teh zahtev je takšna, da moramo na njo reagirati, pa čeprav je vsa zadeva tako malo premišljena, da ni ravno v čast predlagateljem.

Prevsem treba reči, da dobi tisti, ki čita poročilo zagrebškega združenja, vtis, ko da je vse zagrebško trgovstvo insolventno. Mi, ki smo v stalnih zvezah z zagrebškim trgovom, vemo, da je vsa zagrebška solidna trgovina visoko solventna in da obsoja takšne nepremišljene izpade. Ni pa tako s tujino, ki si ustvarja po teh pojavih tudi svojo sodbo, ki more biti za naš bratski Zagreb samo uničujoča. Kdo ima interes, da pride do takšne sodbe.

Sklepi zagrebškega združenja pa dokazujejo, da ta gospoda novega predloga niti ni preštudirala, ker bi se sicer morala

prepričati, da nudi novi načrt poštenemu dolžniku več ugodnosti kot stari zakon. A seveda le poštenemu dolžniku. Vsled nevarnih posledic, ki jih more povzročiti ta predlog, ga moramo najodločneje obsojati in samo čudimo se, da cenzurna oblast ni zabranila objave tega atentata na poslovni kredit in ugled zagrebškega trgovstva.

Nato govori predsednik Vidmar o delovanju društva. Vedno smo bili obzirni in dostikrat se nam je očitalo, da bolj ščitimo interese dolžnikov kot upnikov. Toda vršili smo le svojo socialno dolžnost, če smo gledali na to, da more dolžnik izpolniti sprejete obveznosti in da se zavaruje njegova eksistenca. Prav isto se je očitalo tudi bratskem društvu v Zagrebu in čuli smo, da nekateri imenujejo društvo v svoji jezi že društvo za zaščito dolžnikov. Pa tudi oni so se ozirali le na to, kar so smatrali po svoji najboljši vesti za pravilno.

Vemo, da je zagrebškim trgovcem težko, vemo, da je tudi vsem drugim težko, vemo pa tudi to, da je nam najtežje. Razmere so pač takšne, da ni nikomur postlano na rožicah. Tako gospoda, pošten trgovec bo do skrajnosti vršil svoje dolžnosti, bo do zadnje možnosti skušal zadostiti svojim obvezam. V časih dobre konjunktore je vsak sposoben, v težkih časih pa se pokaže resnična sila in sposobnost.

Če pa so v posameznih primerih razmere silnejše od moči poedincev, ima vendar zakonskih možnosti več kot dovolj, da si preskrbi olajšave in si ohrani eksistenco. Nikdar nismo odklanjali vse podpore in skrajne popustljivosti, kjer je bila sila in

kjer se je pokazala poštena volja, urediti težave na pošten in čist način. Odločno pa smo in bomo pobijali nepoštenost in špekulacijo z insolventami in tako bomo postopali tudi v bodoče, da iztrebimo elemente, ki blatijo čast in ugled celega stanu, pa tudi ugled in kredit države!

Zaključne besede

Če kdo gospoda, smo mi gospodarstveniki državotvorni. Mi nismo nikdar malodušni, ne vržemo puške v koruzo niti takrat, ko se vse potaplja, tudi ko vse klone z duhom. Smo konstruktiven element prvega reda in se ne odrekam nobenih žrtev za državo. Ravno zato pa imamo tudi pravico, da povemo jasno in odločno, kaj ni prav. Hočemo ozdravljenja naših gospodarskih razmer, ker je to temelj narodne zadovoljnosti in blagostanja; hočemo sodelovati pri tem delu z vsemi silami, kljub omalovaževanju in zapostavljanju. Zavedamo se svojega poslanstva in nalog v teh težkih časih, ko se presnavlja in preraja struktura gospodarstva, ko se vse življenje na novo oblikuje in usmerja v nove struge. Mi vidimo in čutimo to novo pomlad, čutimo porajanje novih, boljših, pravičnejših oblik ter s polnim razumevanjem gledamo v gospodarsko bodočnost.

In v tem preoblikovanju in prerajanju hočemo in moramo sodelovati, moramo in hočemo aktivno poseči vanje, ker nas je tesni kontakt z utripom življenja za to usposobil in poklical.

Zivahno odobravanje je sledilo tem temperamentnim in pozitivnim besedam predsedstva.

Debata

Josip Kavčič: V imenu Zveze slovenskih združenj se zahvaljuje za pozdrav. Kar se tiče predloga zagrebških trgovcev, je treba pripomniti, da so oni še zelo neorganizirani in da še ne vedo, kaj je naloga trgovskega združenja. V Dravski banovini pa je organizacija trgovstva vsestransko izvedena in zato tudi takšen separaten nastop enega združenja ni mogoč.

Izjavlja, da vse slovensko trgovstvo pozdravlja Društvo industrijecev in veletrgovcev in da se je Zveza slovenskih trgovskih združenj že opetovano pridružila akcijam društva. More izjaviti v imenu 28 združenj, da so vsa za delo društva.

V tej naši veliki razrvanosti pa je treba znova poudariti potrebo gospodarskega sveta. Pa morda je dobro, da ga še nismo dobili, ker bi ga dobili v obliki, ki nikakor ne bi odgovarjala potrebam gospodarstva. Pogrešamo gospodarski program in ker tega nimamo, zato mašimo vedno le luknje, a pravi vzroki zla ostajajo še nadalje. Potreben je nam gospodarski program, ki nam bo dal jasno smer. Takšen program pa morejo izdelati samo gospodarstveniki, ker ti so konstruktiven element. V posebnih resolucijah naj zato občni zbor izreče odločno zahtevo, da se ustanovi gospodarski svet in da prične čim prej delovati.

V imenu Združenja trgovcev v Ljubljani in Trgovskega doma pozdravlja občni zbor predsednik združenja Gregore.

V imenu Zbornice pozdravi občni zbor zbornični svetnik Lenarčič in izjavlja, da bo zbornica vedno podpirala prizadevanja

društva. Kakor so težki časi, vendar je upati, da se le najdejo pota k boljšemu in v tej nadi pozdravlja občni zbor.

Za dunajski Creditorenverein je pozdravil društvo dr. Poje in izraža željo, da bi bilo sodelovanje obeh društev vedno čim ožje.

V imenu zagrebškega društva za zaščito upnikov je prečital daljšo izjavo predsednika Hugo Wollner. V tej izjavi ostro zavrača predlog zagrebškega združenja, zlasti pa njegovo zahtevo, da se razpuste društva v zaščito upnikov. Z odobravanjem in zadoščenjem je sprejel občni zbor to izjavo.

V imenu ljubljanske borze je pozdravil občni zbor gen. tajnik dr. Dobriša. Omenja skupno delo borze z drugimi organizacijami trgovstva ter zaključuje svoja izvajanja, da je najvišja dolžnost za gospodarske ljudi, da delajo za svojo domovino.

Nato je podal obirno in lepo izdelano tajniško poročilo tajnik Jelenič. Iz poročila se jasno vidi, kako silno plodonosno je bilo delovanje društva. Tajniško poročilo priobčimo prihodnjic.

Blagajniško poročilo je podal nato g. Ljubič. Na predlog člana nadzorstva, veletržca Urbanca je nato občni zbor soglasno podelil odboru razrešnico.

Društveni ravnatelj Ozimič je nato predlagala nekatere manjše spremembe pravil, ki so bile brez debate in soglasno odobrene.

Prav tako soglasno so bile sprejete nato tudi

resolucije

ki se glase:

Devize

Vsa produkcija naših podjetij trpi neizmerno škodo, ker ne dobivamo na razpolago inozemskih plačilnih sredstev v sorazmerju našim potrebam in zato ne moremo redno izpolnjevati svojih obveznosti v inozemstvu. V Dravski banovini je industrija navezana na uvoz surovin iz inozemstva. Če torej ne bomo mogli teh surovin redno plačevati, bo ostala naša industrija brez njih. Posledica bo, da se bodo morali obrati skriti in delavci odpuščati, nastala bo še večja brezposelnost in moč naše industrije bo oslabela tako, da tudi svojih davčnih obveznosti ne bo mogla več izpolnjevati.

Zato zahtevamo, da se ta dejstva upoštevajo pri dodeljevanju deviz s tem, da Narodna banka v večjem obsegu upošteva faktične potrebe našega gospodarstva.

Pri tej priliki tudi odločno odklanjamo vsak poskus uporabe persekucij, ki se obetajo onim, ki so si v teh težkih časih pri nabavi deviz poskušali pomagati izven okvirja dotacij Narodne banke.

Narodna banka

Dravska banovina je z ozirom na obseg industrije in veletrgovine preslabo doti-

zavodih potrebnih plačilnih sredstev, niti jih ni dobili od dolžnikov, ki so zaščiteni z raznimi zakoni in uredbami.

Zato zahtevamo, da se pri odmeri davčnih predpisov upošteva poslabšanje gospodarskega položaja in da se v upravičenih primerih dovoljuje odplačevanje starih zastankov v obrokih tudi tedaj, kadar spada odločitev pod delokrog finančnega ministrstva.

Denarni zavodi

Obžalovanja vredno dejstvo, da je večina denarnih zavodov postala nelikvidna, izvira v velikem obsegu iz nezaupanja do teh zavodov, čeprav to nezaupanje v večini primerov ni utemeljeno. Sicer občutljiva cenzura pa kljub temu dopušča objavo člankov, ki nikomur ne koristijo, pač pa razburjajo vlagatelje.

Zahtevamo zato, da se ne dopušča objava napadov na denarne zavode, tudi če bi bili upravičeni, v splošnem narodnem gospodarskem interesu in da se s primernimi javnimi objavami s kompetentne strani vpostavi zaupanje v našo valuto in zaupanje v našo lastno moč in sposobnost ter z vzajemno pomočjo pomirijo široki ljudski sloji. Če je proti kateremu zavodu kaj utemeljenih pritožb, naj se razčisti pred sodiščem, ne pa v javnih glasilih.

Dalje zahtevamo, da se pristopi k vprašanju zaščitenja novih vlog. Tozadevni predlog je bil menda že predložen, pa še do danes ni odmeva. Z zaščitenjem novih vlog bi se gotovo vrnilo zaupanje v denarne zavode, ki bi iznova prišli v položaj vsaj delnega oplojevanja našega gospodarstva s tekočimi plačilnimi sredstvi.

Uredba o posredovalnem postopku in noveliranje zakona o prisilni poravnavi izven stečaja

Najsi so obstojali še tako dobri name-ni pri izdaji Uredbe o posredovalnem postopku, stoji eno, namreč, da je bilo s to uredbo storjenega več zla kakor dobrega. Vsevprek in vsakomur se je dala s to uredbo možnost, da se teoretično za devetdeset dni, praktično pa še za daljšo dobo odtegne izpolnjevanju vseh svojih plačilnih obveznosti. Določila te uredbe so nejasna in nepopolna in uredba sama vsebuje vse znake prenapetosti.

Zato zahtevamo, da se uredba takoj ukine in da se z vso pospešitvijo novelira zakon o prisilni poravnavi izven stečaja v zmislu nedavno izdelanega osnutka pravosodnega ministrstva, ki je bil izdelan v soglasju s prizadetimi gospodarskimi organizacijami in ki edini more v bodoče omejiti že katastrofalne zlorabe poravnalnega zakona.

Gospodarski načrt in gospodarski svet

Skrajno potrebno je, da se sestavi predvideni gospodarski svet, ki naj bi izdelal načrt splošnega gospodarstva vsaj za nekaj let naprej. Naše gospodarstvo mora dobiti gotove smernice, da pride red in mir v poslovanje. Gospodarski svet pa bi moral skupno z gospodarskimi organizacijami in korporacijami predelati vse zakone odnosno zakonske načrte, ki se nanašajo na gospodarsko življenje, da že vendar enkrat preneha anarhija v gospodarstvu.

Zahtevamo zato, da se gospodarski svet čimprej sestavi in skliče na posvetovanja.

Samouprave

Težkoče, ki v gospodarskih vprašanjih prepogosto izvirajo iz pretiranega in okorenelega centralizma, so tako samo ob sebi očite, da jih ni potrebno ponovno navajati.

Zato zahtevamo, da se kar najhitreje izvede širokopotezna dekoncentracija uprave in se razširi delokrog in kompetenca banovin ali pokrajin. Že davno obljubljane samouprave naj se nujno vzpostavijo v najširšem obsegu in na vseh poljih, posebno pa še v finančnih ozirih.

Volitve

Zaradi dogovora glede novih volitev je predsednik Vidmar prekinil občni zbor za dve minuti, nakar je po zopetni otvoritvi predlagal zbornični svetnik Lenarčič to listo, ki je bila soglasno in z vzklikom izvoljena:

za predsednika: Stano Vidmar, industri-jalec v Ljubljani,

za podpredsednika: Ivan Jeras, ravnatelj št. »Sladkor« v Ljubljani.

Za odbornike: Anton Agnola, veletrgo-

KAVARNA »NEBOTIČNIK«

bo otvorjena v sredo, dne 22. februarja 1933 ob 7. uri zjutraj

vec v Ljubljani, ing. Dražar, industrijalec v Mariboru, Franc Heinrihar, industrijalec v Ljubljani, Jernej Jelenič, industrijalec v Ljubljani, Zdenko Knez, industrijalec v Ljubljani, Avgust Kuster, ravnatelj tv. »Peko«, Tržič, Josip Ljubič, ravnatelj Jugoslav. banke v Ljubljani, Ferdo Pintar, veletrgovec v Mariboru, Oskar Schmitt, veletrgovec v Ljubljani,

za namestnike: Guido Birolla, industrijalec v Zagorju ob Savi, Evgen Ivane, in-

dustrijalec v Sodražici, Ivan Prešeren, industrijalec v Kranju,

v nadzorstvo pa: Albin Smrkoli, veletrgovec v Ljubljani, Franc Urbanc, veletrgovec v Ljubljani, Avgust Volk, veletrgovec v Ljubljani.

Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, je predsednik Vidmar zaključil s pozivom na složno delo krasno uspeli občni zbor, ki je v tako dovršeni meri razkril vse potrebe našega gospodarstva.

Nova carinarnica v Ljubljani otvorjena

Nova in pomembna pridobitev za naše gospodarstvo

Kljub vsem težkim časom, kljub vsem pesimistom vendarle napredujemo in takšen vesel dokaz našega uspeha je bila slovesna otvoritev nove carinarnice v nedeljo dopoldne. Ta otvoritev je tem bolj pomembna, ker je bila nova carinarnica zgrajena v časih najtežje krize, ki skoraj onemogoča vsako investicijsko delo. Kar pa je še zlasti razveseljivo, je to, da je nova carinarnica v vsakem pogledu tako popolno zgrajena, da bo služila kot model moderne carinarnice za vso Jugoslavijo, kakor je z upravičenim ponosom poudaril upravnik Mijušković.

V posebno zadoščenje pa je nova carinarnica ljubljanski občinski upravi z dr. Pucem na čelu. Leta in leta se je bilo treba boriti, da je bil uresničen načrt velike in moderne carinarnice, ki jo je Ljubljana in vsa naša trgovina tako nujno potrebovala. Obenem s carinarnico pa so se izvršila tudi velika tlakovalna dela, da bo tudi dohod od carinarnice v vsakem pogledu ustrezal potrebam naše trgovine. V vsem so veljala gradbena in tlakovalna dela 25 milijonov Din, ki jih je vse prejela občina iz kaldrmskega fonda. Teh 25 milijonov je znatno omililo brezposelnost ne le v Ljubljani, temveč tudi na Pohorju, saj bi se morala vsa industrija granitnih tlakovalnih kock ustaviti, če ne bi prišlo veliko naročilo iz Ljubljane. Tako je ljubljanska občina na najboljši način, da je zaposlila ljudi, omilila brezposelnost in zato so po vsej pravici govorniki pri otvoritveni svečanosti čestitali županu dr. Pucu in mestni upravi k uspehu.

S posebnim zadoščenjem pa so pozdravili novo carinarnico gospodarski krogi. Treba si je misliti le v prve popreobratne čase, ko je iz mnogih vzrokov, ki jih je podrobno navedel predsednik Zbornice Jelačin, postala carinarnica skoraj da sinonim za težave v trgovini. Danes so ti časi le še spomin, ker so se tako carinski uradniki potrudili, da ustrezajo trgovcem, kolikor jim je po zakonu mogoče in ker so tudi trgovci skrbeli za to, da so najbolj nerodni predpisi bili odpravljeni. Tako so se razmere stalno boljšale in danes se vrši vse poslovanje na carinarnici v takšnem redu, da sploh ni čuti več nobenih pritožb. In znak tega harmoničnega sodelovanja med carinskimi organi in gospodarskimi krogi bodi tudi nova carinarnica in samo v zadoščenje nam je, da je ta želja bila izrečena na otvoritveni svečanosti tako od gospodarskih krogov kot od uradniških. S složnim delom naprej k uspehom!

V lepem in primerno okrašenem vestibulu nove carinarnice se je vršila v nedeljo dopoldne svečana otvoritev nove carinarnice.

Svečanost je otvoril

mestni župan dr. Puc,

ki je najprej podal kratko zgodovino nove carinarnice.

Osem let se je borila mestna občina, da je končno vendarle dosegla zgraditev moderne carinarnice. Prvotno je sicer bilo določeno, da bodi nova carinarnica na vogalu Resljeve in Masarykove ulice, ker bi pa carinarnica na tem mestu ovirala nujno potrebno preureditev kolodvora, je v sporazumu z industrijskimi in trgovskimi krogi bila zgrajena carinarnica na sedanjem mestu. Kmalu po tem doseženem

sporazumu so se pričela gradbena dela, l. 1931. je bil položen temeljni kamen in v poldrugem letu je bila nato zgradba dovršena in sicer na način, da je v čast graditeljem in arhitektom ter Stavbni družbi, ki je dela izvršila.

Obenem z gradnjo carinarnice pa so se izvršila tudi velika tlakovalna dela. Tako je tlakovala občina Masarykovo cesto do Šmartinske ceste, Šmartinsko s podvozom, Vilharjevo s prostornim carinskim skladiščem, občinski del Bleiweisove ceste, Gosposvetsko in Celovško cesto, Resljevo cesto in sedaj se ima dovršiti še tlakovanje drž. dela Bleiweisove ceste, dela Dunajske in ostanek Vilharjeve, če seveda ne bo kriza pretežno pritiskala.

Da so se mogla vsa ta dela izvršiti, se mora zahvaliti tako carinskim kot finančnim oblastim, predvsem pa dr. Konradu Šmidt, ki je zlasti podpiral prizadevanje Ljubljane, da dobi moderno carinarnico. Pa tudi vsem drugim, ki so pripomogli k zgradbi carinarnice, naj bo izrečena topla zahvala z iskreno željo, da bodi nova carinarnica nova točka za razvoj in napredek naše trgovine in industrije. Ni dvoma, da bo ta želja tudi uresničena, ker je prepričan, da bo poslovanje carinarnice

to, kaj je dolžnost urada in naroda, toda kljub temu je uslužnost uradnika do stranke dolžnost.

Prav tako pa je tudi dolžnost stranke, da pomaga uradništvu. Zlasti gospode od gospodarskih krogov prosim, da so uslužni do uradništva in da tudi sami pomorejo k boljšemu poslovanju urada. Ne sme sicer uradnik izkazovati nobenih milosti, temveč se mora ravnati strogo po zakonu. Če pa je zakon prestrog, če zahtevajo gospodarski oziri, da se zakon zboljša, potem naj organizacije gospodarskih krogov delajo na to, da se zakon v njih smislu spremeni, ker uradnik sam zakona ne more in ne sme spremeniti.

V tem oziru naj pride do čim ožjega sodelovanja med gospodarskimi sloji in med uradništvom. Z vzklikom Nj. Vel. kralju je zaključil ravnatelj dr. Valjavec svoj govor, vsi navzoči pa so z navdušenjem trikrat zaklicali iskren živio kralju.

Predsednik Zbornice Ivan Jelačin

V imenu Zbornice za TOI pozdravlja vse, ki so se udeležili te pomembne svečanosti.

Predvsem pa iskreno čestita županu dr. Pucu, pod čigar vodstvom je bilo mogoče v tako kratkem času dovršiti to veliko in pomembno delo.

Prav tako pa tudi čestita upravniku carinarnice, ki mu bo mogoče v teh lepih prostorih z uspehom vršiti svojo odgovorno in težko dolžnost.

Naj mi bo dovoljeno, pri tej priliki izreči tudi nekaj reminiscenc. Ko smo leta 1918. proklamirali svojo samostojno in suvereno državo, tedaj smo Slovenci tudi v svojem praktičnem življenju stopili na nov temelj. Prej je imel naš trgovski svet le malo posla s carino, ker glavne carinarnice so bile le v pristaniščih. Ko pa smo izgubili pristanišča, ko nam je bil odrezen izhod na morje, je Ljubljana po-

Nato se je predsednik Jelačin dotaknil svetovne gospodarske krize, ki še ne kaže nobene prave jasnine, da se bliža svojemu koncu. Nasprotno vidimo, da prav v zadnjem času propadajo milijardna podjetja, ki imajo na stotisoče delavcev. Govoril sem s poslovnim prijateljem, ki se je te dni vrnil iz Amerike in ki mi je dejal, da se tam kriza še le prav pričinja. Največji gospodarski kolosi se majoje in jasno je, da se refleksom te krize ne moremo mi izogniti.

Od nas samih pa je odvisno, kako se bo končala za nas naša domača kriza. Zgradnja carinarnice, ki je dala tolikim delcem in obrtnikom zaslužka, je lep primer, kako treba reševati brezposelnost. Ne s podporami, temveč z investicijskimi deli!

Predsednik Jelačin je nato omenjal številna dela, ki jih je izvršila Italija in kako pri nas nismo prav razumeli pomembnosti teh del. Naj bi sedaj tudi mi sledili primeru držav, ki skušajo z javnimi deli zmanjšati brezposelnost. Nujno potrebno pa je tudi, da se otresemo vsake malenkostnosti in da podpiramo vsakogar, samo če pride s pametnim predlogom. Z željo, da bi povsod prišlo do složnega dela, da bi konstruktivno delo prevlado-

Priporoča se

GREGORC & Ko.
LJUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega liganja in spirita

TELEFON: 22-46

Brzjavi: GREGORO

Zahtevajte specialne ponudbe!

valo vsako drugo, je končal predsednik Jelačin med glasnim in splošnim odobravanjem vseh svoj govor.

V imenu bana je nato izrekel dr. Orel čestitke in priznanje županu dr. Pucu in vsem, ki so omogočili novo carinarnico.

Poštni ravnatelj dr. Tavzes se je pridružil vsem tem čestitkam in izrekel željo, da bi v kratkem času prišli tudi do nujno potrebnega poštnega posloja v bližini kolodvora.

Nato so si gostje ogledali krasno in praktično urejene prostore. Vsa dela so bila izvršena od domačih podjetij in je torej tudi v tem pogledu nova carinarnica lep napredek.

Z otvoritvene slavnosti je bila odposlana vdanostna brzjovka kralju, pozdravne brzjovke pa fin. ministru, pomočniku Konstantinoviču, načelniku carinskega oddelka Glišiću in članu glavne kontrole dr. Šmidt.

Gostom so carinski uradniki priredili lepo prirejeno zakusko, pri kateri so se dobri odnosi med našimi gospodarskimi krogi in carinskimi uradniki še bolj poglobili.

Naše gospodarstvo je z novo carinarnico doživelo lep in znaten uspeh in želimo le, da bi se v vsem uresničila želja upravnika carine, da bo ljubljanska carinarnica krepka obrambna trdnjava za naše gospodarstvo.

OBČNI ZBORI

III. redni občni zbor Priv. agrarne banke bo dne 15. marca ob 9. dopoldne v Savezu nabavljalnih združenj dr. nameščencev v Beogradu, Poincarejeva 21. Kdor se želi udeležiti zбора, mora svoje delnice deponirati pri blagajni P. A. B. do 28. februarja.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 18. februarja objavlja: Zakon o prosvetnem sporazumu med Jugoslavijo in Poljsko. — Pravilnik o banovinskih pristojbinah na ribarske izkaznice. — Odredbe o imenovanju komisij za opravljanje izpita za graditelje visokih in nizkih zgradb, za zidarje, tesarje, klesarje in studenčarje, elektrotehniko in za elektroinstalaterje. — Objave banske uprave o pobiranju obč. trošarin v l. 1933., razne razglase sodišč, uradov ter razne druge objave.

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca
Vse informacije dače
LIPSKI SEJMSKI URAD

ali

častni zastopnik
ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova ul. 3/II
Telefon 2762

vedno v skladu s potrebami našega gospodarstva.

Nato je župan dr. Puc pozdravil vse številne zastopnike uradov in gospodarskih korporacij ter imenoma dr. Orla kot zastopnika bana, nakar je izročil upravniku carinarnice Mijuškoviću poslopje v uporabo.

Upravnik carinarnice Mijušković

S ponosom sprejema novo carinarnico, ki je ena najlepših v državi. Carinarnice so ekonomske trdnjave. S temi trdnjavami so Nemci razvili svoje gospodarstvo in s temi trdnjavami so Angleži osvojili svetovno trgovino. Tudi nova carinarnica mora biti trdnjava za naše gospodarstvo. In prepričan je, da bo ta namen tudi dosegla, ker je tako moderna, da služi naravnost kot model za vse carinarnice v državi.

Ponosen je, da bo kot sin našega najbolj južnega Jadrana v Ljubljani upravnik carinarnice. Pri tem bo njegova skrb, da se bo vse delo vršilo tako, kakor zahtevajo zakon, gospodarstvo in narodni interes. Z vzklikom Ljubljani in njenemu napredku je zaključil upravnik svoj govor.

Finančni direktor dr. Valjavec

Vedno je njegovo načelo, da uradniki niso samo zastopniki oblasti, temveč tudi zastopniki naroda, kajti država je narod. Zato je vedno zahteval od svojih uradnikov, da gredo strankam čim bolj na roko. Zakon sam sicer expressis verbis tega ne zahteva, ker zakon naveda samo

stala v carinskem pogledu nekakšno pristanišče za vso Jugoslavijo.

Prva leta je bilo mnogo bolehanja, ker se pač niso mogli v nove razmere takoj uživeti niti uradniki niti mi trgovci. Prišlo je dostikrat do trenja in da se ta odpravijo, je bila sklicana interministerijalna konferenca v Ljubljani, ki je ugotovila, da so izhajale vse pritožbe le iz želje, da se napake odpravijo. Ugotovila je, da hočemo vsi le ublažiti razne trdote predpisov in da obstoji glavna krivda neso glasij pač v tem, ker še nismo bili vajeni na carinski posel. V resnici so tudi bile ostrine carinskega postopanja v prvem času pretrde in zato smo morali neprestano opozarjati na kvarne posledice tega postopanja. Toda v teh 14 letih so se razmere zelo zboljšale in moja dolžnost je, da se na tem mestu zahvalim vsem bivšim upravnikom carine in sedanjemu, ker so postopali tako, da je bilo njih delo strogo v skladu z zakonom pa tudi v smislu gospodarstva. Ni oviral birokratski duh poslovanja in zato je bilo to tudi v skladu s potrebami gospodarstva.

Ko odpiramo novo carinarnico, pa moram zlasti izreči eno željo, da bi bil promet zopet tako živahen, kakor je bil nekdanj. (Splošno odobravanje.) Moramo gledati na to, da bo vse zaposleno, ker najboljša podpora brezposelnim je, če se jim da dela. Verujte mi, da danes marsikdo od nas ne reducira režije in ne odpušča svojega osebjia le iz socijalnih razlogov, da ne postane brezposelnost še večja.

Po svetu

Nova velesila je nastala v Evropi z novo pogodbo držav Male antante. Tako komentirajo veliki svetovni listi pomen nove pogodbe. Zlasti pa povdarjajo listi tudi veliki pomen gospodarske zveze držav Male antante. Italijanski tisk seveda novo pogodbo obsoja.

Načrt novega društvenega zakona, ki odgovarja novemu volivnemu zakonu, je bil predložen skupščini.

Finančni svet, ki pa bo imel le nasvetovalno pravico, se ustanovi pri našem trgovinskem ministru.

Velik načrt o javnih delih izdelujejo v ministru za socialno politiko. Izsušitev močvirij, regulacija rek, zgraditev železniških prog ter nasipov proti povodnjim bi bil v prvi vrsti namen teh javnih del.

V Drinski banovini je 20.000 brezposelnih in je vlada v pomoč tem brezposelnim nakazala fin. direkciji v Sarajevu pol milijona Din.

A. G. B. tkanine, jugoslovenska d. d. v Zagrebu, so dobile dovoljenje za zgraditev fabrike za umetno in pravo svilo.

Rumunski listi odločno demantirajo alarmantne vesti tujih listov o položaju v Rumuniji. Delavski nemiri, ki so se dogodili v Bukarešti in Cluju, so bili posledica komunističnega hujskanja in se sliči dogodki dogajajo povsod po svetu. Ti dogodki pa so se končali brez vsakega odmeva.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

Stara in nova rumunska liberalna stranka se bosta pod vodstvom Bratianu-a zopet združile.

Kongres makedonstvuših v Gornji Džumaji se je končal. Udeležba je bila manjša kot druga leta. Opozicija se ni trpela. Z revolverjem in bombami je bilo geslo kongresa, ki je vehementno napadel bolgarsko vladno, češ da je preveč popustljiva do Jugoslavije.

Za predsednika Bavarske se baje poteguje kronprinc Ruprecht, kakor piše dunajska »Stunde«.

»Germania«, centralni organ centra, je oblast prepovedala vsled poziva katoliških društev proti Hitlerjevi vladi. Tudi Hitler je v enem svojem govoru vehementno napadel centum.

Med Kitajci in Japonci je že prišlo do bojev in vse kaže, da je vojna na Daljnem Vzhodu neizogibna.

Poljsko prosvetno ministstvo je sklenilo, da se uvede pouk ruskega jezika na vseh trgovinskih šolah.

Ameriški železni trg se je v zadnjem času poživil. Jeklena industrija je zaposlena sedaj za 20 odstotkov svoje kapacitete, dočim je bila v januarju le za 15 odstotkov.

Okoli 105 češkoslovaških tvrdk se namerava izseliti iz Avstrije, deloma vsled težkoč, deloma vsled raznih drugih omejitev v zunanji trgovini. Ker gre le za večje tvrdke, se bo vsled tega zlasti na Dunaju brezposelnost zelo povečala.

Ameriške železnice so lani zaslužile le 75% tega, kar morajo plačevati za obresti svojih dolgov. Leta 1931 pa so zaslužile 20% več, l. 1929. celo 125% več ko pa znaša njih obveznost za dolgove.

Italijanska naredba o žigosanju jajc

Italijanske »Službene novine« z dne 31. januarja objavljajo naredbo o žigosanju jajc, ki se uvažajo v Italijo. Naredba je stopila v veljavo dne 1. februarja in se glasi:

Cl. 1. Uvoz jajc v Italijo, namenjenih ljudski prehrani, je dovoljen le proti predhodnemu žigosanju jajc z imenom izvozne države.

Napis v latinici, v najmanj dva milimetra velikih črkah, mora biti na vsakem jajcu napisan s tinto, ki se ne more izbrisati in napis mora biti čitljiv.

Ista obveznost žigosanja velja tudi za embalažo, ki mora imeti na vsakem čelu (su ogni testa) ime dežele, iz katere so jajca, in število jajc v embalaži. To mora biti napisano v latinici v najmanj tri centimetre velikih črkah.

Blago mora dospeti na carinarnico že žigosano.

Cl. 2. Prepovedano je vpeljati v notranjost dežele, prodajati, ponujati v prodajo in imeti za namenom, da se prodajo jajca tujega porekla, ki niso predhodno in po predpisih žigosana ali katerih žig je v celoti ali deloma izbrisan.

Cl. 3. Dovoljen je uvoz v tranzitu skozi

pristanišča Reka, Trst, in Genova pod temi pogoji:

a) da se ne izvrše nobene manipulacije v tranzitnih pristaniščih.

b) da je pošiljki dodano uverjenje o poreklu od oblasti kraja, iz katerega se odpošilja blago, da je v uverjenju navedeno število zabojev, tvrdka, ki pošilja blago, in tvrdka ali špediter, na katerega se pošilja blago v tranzitnem pristanišču.

c) da so zaboji numerirani ali označeni s štampiljko (ki se pritisne tudi na uverjenje o poreklu, ki je dodano pošiljki) in sicer tako, da je mogoče zaboje identificirati.

Cl. 4. Kdor se pregreši proti predpisom te naredbe, temu se bo blago zaplenilo, sam pa bo kaznovan z globo do 10.000 lir v smislu čl. 3. kr. zakonodajne naredbe št. 1878 z dne 14. oktobra 1932.

Cl. 5. Predpisi teh navedenih členov se ne bodo uporabljali za one pošiljke jajc, za katere se dokaže, da so bila že na potu, predno je stopil ta dekret v veljavo.

Cl. 6. Ta naredba stopi v veljavo drugi dan po njeni objavi v »Služb. novinah«.

Pobiranje trošarine na vino in žganje

O pobiranju te trošarine, ki daje v sedanjih obliki in po sedanjem načinu pobiranja povod za pritožbe, se je vršila včeraj v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani širša konferenca zastopnikov Zupanske zveze, Zveze trgovskih združenj, Zveze gostilničarskih združenj za dravsko banovino in zborničnih predstavnikov. Konferenca se je udeležil tudi narodni poslanec gosp. Lovro Petovar, ki je podal o tem vprašanju izčrpan informacije. Vršila se je temeljita razprava, v teku katere se je izkazalo, da je položaj, kakršnega ustvarja trošarinska novela z dne 18. aprila l. 1932, za trajno nevzdržen. Po sklenjeni debati so predstavniki navedenih korporacij sklenili nastopno resolucijo:

»Izkušnje po uveljavljanju trošarinske novele, kolikor se nanaša na vino in žganje, kategorično zahtevajo, da se v korist celotnega prebivalstva, posebno pa v korist gospodarstva v Dravski banovini ukine ta novela in upostavi prejšnje stanje s to razliko, da se pobere trošarina na vino, kadar se sod nastavi za točenje.

Dokler se ne bi moglo ustreči tej zahtevi, naj se razveljavi pripomba 3., točke 4., člena 72. navedenega zakona, ki dovoljuje prodajo na drobno proizvodnikom, ker je ta ugodnost povzročila na škodo trgovine in gostilničarstva krošnjarenje z vinom od kraja do kraja in je uspešna kontrola v tem pogledu skoro nemogoča.

Pripomba 2. navedenega zakona naj se izpremeni v toliko, da se bo pobirala od trgovin, ki prodajajo vino in žganje v originalno zaprtih steklenicah, oziraje se na prodane količine neglede na kraj, kjer se vrši prodaja, pavšalna trošarina v znesku 500, 750, 1000 in 1500 Din, ker je pri sedanjih pavšalni trošarini navedena prodaja sicer nemogoča.

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kroka sprejema do 2. marca t. l. ponudbe glede dobave 3 vagonov lubja.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 2. marca t. l. ponudbe glede dobave jekla in železa.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave 20 plošč železne pločevine.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov kremenov za bencinske svetiljke

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 27. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg pšenične moke; do 8. marca t. l. pa glede dobave električnega materiala.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelacina
Ljubljana

Zaloga sveže prazne kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. se je v primeri z izkazom z dne 8. t. m. stanje banke spremenilo tako-le (vse v milijonih Din):

Kovinska in devizna podloga se je povečala za 0,2 na 1941,1, devize, ki ne spadajo v podlogo za 1,7 na 14,8, kovani denar pa za 5 na 172,4 milijonov Din.

Menična posojila so se znižala za 5,3 na 2058,1, lombardna pa za 0,8 na 343,8 milijonov Din.

Obtok bankovcev se je zopet znižal in sicer za 54,2 na 4592,4, povečale pa so se obveznosti na pokaz in sicer za 70,2 na 862,2 milijonov.

Prejšnji predjudi državi so narasli za 0,3, na 1,810,2, časni pa so ostali neizpremenjeni 600 milijonov Din.

Zlato in devizno kritje bankovcev in obveznosti na pokaz znaša 35,58% in se je znižalo za 0,10%, samo zlato kritje pa znaša 32,29%, za 0,09% manj ko prejšnji teden.

*

Francoski zakladni urad je dobil od poštne uprave 12 milijard, ki so bile podpisane na njen razpis posojila.

Banque de Depot et des Credit v Zenevi, ki ima 15 milijonov š. fr. delniškega kapitala in ki je klirinški zavod za ženevske zasebne banke, je prišla v plačilne težkoče vsled velikih izgub pri inozemskih dolžnikih. Delnice zavoda so na curiški borzi padle od 130 na 94 frankov pri nominalni vrednosti 500 frankov.

Že v 24 urah barva, plesira in komično snati obleke, klobuke itd. Skrobi in svetloilka srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

MARIBORSKI SVINJSKI TRG

Na svinjski sejem dne 17. februarja t. l. je bilo pripeljanih 81 svinj. Cene so bile te: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad Din 130 do 180, 3 do 4 mesece stari 250 do 380, 5 do 7 mesecev stari 450 do 480, 8 do 10 mesecev stari 500 do 570, 1 leto stari 900 do 1000, 1 kg žive teže 7— do 7,50, mrtve teže Din 10— do 10,50. Prodanih je bilo 49 svinj.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, dne 21. februarja: Zaprt.

Sreda, dne 22. februarja: Gospa ministrica. Red Sreda.

Četrtek, dne 23. februarja: Slava in njeni mešetarji. Red C.

Petek, dne 24. februarja ob 17. uri: Pastirček Peter in kralj Briljantin. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek, dne 21. februarja: Morana, Red B.

Sreda, dne 22. februarja: Baletni večer. Red D.

Četrtek, dne 23. februarja: Zaprt (generalka).

Petek, dne 24. februarja: »Blejski zvonec«, opereta. Premiera.

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

Trgovci in industrijci!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

● Priporočila se za izvršitev in popravila vseh elektrotehničnih in inštalacijskih del, popravil aparatov itd.

Havliček Fran, Ljubljana

Sprejemališče samo na SV. PETRA CESTI št. 5

● dvorišče (hotel »SOČA«) ●

Telefon 34-21

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek -- Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani